

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DE CERTAINES PARTIES DE LA GARE CENTRALE - SISE AU CANTERSTEEN/BOULEVARD DE L'IMPERATRICE A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 et 8;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Après en avoir délibéré,

ARRETE :

Article unique. - Conformément aux dispositions des articles 7 et 8 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous décidons d'entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument, en raison de sa valeur historique, artistique et esthétique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la Gare Centrale (en ce compris l'ensemble des façades extérieures de l'îlot,

la structure intérieure d'origine, la salle des guichets, l'escalier menant de la salle des guichets au premier niveau en

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN EEN AANTAL DELEN VAN HET CENTRAAL STATION GELEGEN KANTERSTEEN/KEIZERINLAAN TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 7 en 8;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

Enig artikel. - Overeenkomstig de bepalingen van de artikels 7 en 8 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed beslissen wij de procedure aan te vangen tot inschrijving op de bewaarlijst als monument, omwille van zijn historische, artistieke en esthetische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van het Centraal Station (met inbegrip van het geheel van de buitengevels van het bouwblok, de oorspronkelijke inwendige structuur, de lokettenhal, de trap die leidt naar de eerste

sous-sol) sise au Cantersteen/ Boulevard de l'Impératrice à Bruxelles connue au cadastre de Bruxelles, 4ème division, section D, 8ème feuille, parcelle n° 1049 d2.

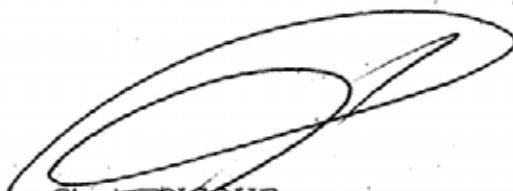
ondergrondse tussenvoerdieping) gelegen Kantersteen en Keizerinlaan te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 4de afdeling, sectie D, 8ste blad, perceel nr 1049 d2.

Bruxelles, le 10/11/94

Brussel, 10/11/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

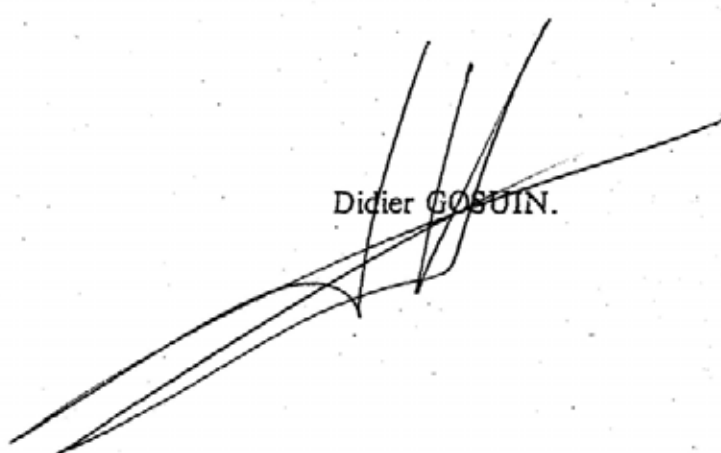
De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE
D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE
SAUVEGARDE COMME MONUMENT
DE CERTAINES PARTIES DE LA GARE
CENTRALE SISE AU
CANTERSTEEN/BOULEVARD DE
L'IMPERATRICE A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP
DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT
VAN EEN AANTAL DELEN VAN HET
CENTRAAL STATION GELEGEN
KANTERSTEEN/KEIZERINLAAN TE
BRUSSEL.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2, §1er DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS HET ARTIKEL 2, 1ste §
VAN DE ORDONNANTIE VAN 4
MAART 1993.

Vu pour être annexé à l'arrêté du

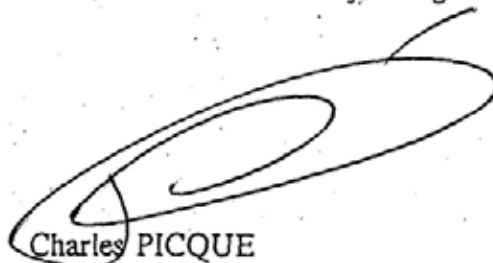
wdm/94

Gezien om bij het besluit van

wdm/94 gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

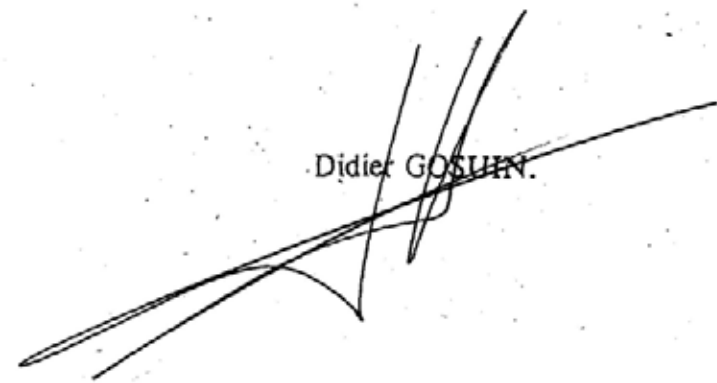
De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement,
de l'Environnement, de la Conservation de
la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE

Monument : Gare Centrale

Commune : Bruxelles

Adresse : Cantersteen / boulevard de l'Impératrice

Référence cadastrale : Bruxelles, 4ème division, section D,
8ème feuille, parcelle 1049 D2

Description sommaire :

La construction de la gare centrale fut décidée dès 1910 et sa réalisation confiée à l'architecte V. Horta. Le projet définitif ne fut cependant finalisé que bien plus tard, en 1936. Les travaux commencèrent en 1937, après la reprise du chantier de la Jonction Nord-Midi. En 1945, l'architecte M. Brunfaut se vit confier la direction de la construction et en 1952 eut lieu l'inauguration.

Le bâtiment, assez sobre, est un remarquable exemple d'architecture fonctionnaliste témoignant de réminiscences classiques et Art Déco. Il présente les caractéristiques de l'architecture officielle internationale des trente dernières années. Plusieurs éléments se réfèrent aux oeuvres antérieures de V. Horta, comme la Maison du Peuple ou le Palais des Beaux-Arts.

La gare, qui se compose d'une partie souterraine et d'une partie centrale hors-sol, est implantée sur un terrain en pente entre la Putterie, le Cantersteen et le boulevard de l'Impératrice. Cette différence de niveau a été habilement mise à profit par l'architecte.

L'édifice comporte un ensemble complexe de pièces disposées autour d'une salle des guichets centrale, avec accès par le Cantersteen et le boulevard de l'Impératrice. Il abrite divers services : e.a. une consigne, un bureau de poste, un salon royal, des sanitaires et des commerces.

Le niveau souterrain comporte trois quais, aménagés dans le tunnel voûté en berceau et desservis chacun par deux escaliers et deux escalatoires ainsi qu'un ascenseur.

Les façades sont revêtues d'un parement de pierre blanche.

L'ensemble offre une élévation assez symétrique et est accentué, au centre, par l'élégante entrée principale (boulevard de l'Impératrice) Logée dans l'angle, convexe, celle-ci est dotée d'un large auvent reposant sur des colonnes massives. Cette façade compte neuf travées éclairées par une haute verrière.

De nombreux artistes ont collaboré à la décoration de la gare, dont D. Ledel et Ch. Leprieux.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

La Gare centrale mérite de figurer sur la liste de sauvegarde pour son intérêt historique, artistique et esthétique.

Ce bâtiment est un intéressant témoin du style officiel international des trente dernières années. Il présente les caractéristiques de l'architecture fonctionnaliste mais aussi des réminiscences Art&Déco.

De plus, la gare est la dernière réalisation marquante de Victor Horta, dont l'oeuvre abondante traduit une évolution de l'Art Nouveau vers le modernisme; ainsi le Palais des Beaux-Arts, édifié dans les années 1925 et situé dans les environs immédiats.

Plusieurs artistes ont collaborés à la décoration de la Gare centrale, parmi lesquels Charles Leplae et D. Ledel.

INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST

Monument : Centraal Station

Gemeente : Brussel

Adres : Cantersteen / Keizerinlaan

Kadastrale gegevens : Brussel, 4de Afdeling, Sectie D, 8ste blad,
perceel 1049 D

Beknopte beschrijving :

De bouw van dit station werd reeds beslist in 1910. De opdracht werd toevertrouwd aan architect V. Horta. Het definitieve ontwerp werd echter veel later uitgewerkt, namelijk in 1936. De uitvoering van de werken startte na de hervatting van de Noord-Zuidverbinding in 1937. In 1945 werd de leiding van de bouw overgedragen aan architect M. Brunfaut. Het Centraal Station werd ingehuldigd in 1952.

Het vrij sobere gebouw is een merkwaardig voorbeeld van functionalisme met vage reminiscenties naar het classicisme en de art déco.

het gebouw vertoont typische kenmerken van de internationale officiële architectuur uit de late jaren dertig.

Een aantal elementen refereren naar vroeger werk van V. Horta, zoals het Volkshuis of het Paleis voor Schone Kunsten..

Het station bestaat uit een ondergronds gedeelte en een centrale bovenbouw op een vrij hellend terrein ingeplant tussen de Putterij, Kantersteen en de Keizerinlaan.

De architect heeft handig ingespeeld op dit niveauverschil.

Het gebouw bestaat uit een complex geheel van ruimtes rond een centrale lokettenzaal met een toegang langs de Kantersteen en de Keizerinlaan.

Diverse diensten werden in het gebouw ondergebracht : o.a. een bewaarplaats, postkantoor, koninklijk salon, sanitair en handelsruimte.

Het ondergrondse niveau bestaat uit drie perrons aangelegd in de gebogen spoortunnel met telkens twee vaste trappen en twee roltrappen evenals een lift.

De buitengevels hebben een prement van natuursteen. Het geheel is vrij symmetrisch van opbouw en wordt geaccentueerd door een elegante centrale hoofdingang (Keizerinlaan) die bestaat uit een convexe hoekpartij met een breed uitspringende luifel steunend op massieve zuilen. Deze gevel heeft 9 traveeën met een oplopende beglazing.

Een aantal kunstenaars hebben hun medewerking verleend voor de decoratie van het station, waaronder D. Ledel en Ch. Lepae.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Het centraal Station dient op de bewaarlijst ingeschreven te worden omwille van zijn historisch, artistieke en esthetische waarde.

Dit gebouw is een waardevolle getuige van de internationale officiële stijl uit de late jaren dertig. Het vertoont de typische karakteristieken van de funktionele architectuur met art-deco reminiscenties.

Het station is bovendien de laatste belangrijke realisatie van Victor Horta, wiens omvangrijke oeuvre evolueerde van de art nouveau naar het modernisme, zoals o.a. het Paleis voor Schone Kunsten, gerealiseerd in 1925 en gesitueerd in de onmiddellijke omgeving.

Diverse kunstenaars hebben meegewerkt aan de decoratie, waaronder Ch. Leplae en D. Ledel.